

kunde bestift, at Forslaget er et Indgreb i Eiendomsretten, og forsaavidt staaer vor Betragtelse deraf ligesaa fast, som Ordføreren Paastand om, at det er et Indgreb i Eiendomsretten. Naar man vil udstrække det saa vidt, som den ærede Ordfører maa gjøre, for at udfinde, at det er et Indgreb i Eiendomsretten, saa er der udkommet mange, mange Love i de forbigangne Aar, som ere et endnu haardere Indgreb i Eiendomsretten. Jeg skal nævne en Lov, som netop ikke synes at gjøre noget saadant Indgreb, nemlig Loven om den almindelige Børnepligt. Naar nu en Mand, som hidtil har boet paa Landet, senere har kjøbt sig en Eiendom i en Kjøbstad, netop fordi han vil frigjøre sine Sønner for Børnepligten, mon da ikke denne Lov, da den udfom, kan siges at have gjort Indgreb, ja et meget betydeligt Indgreb i hans Eiendomsret? Saaledes vilde jeg kunne anføre mangfoldige Exempler paa Love, som ere udfomne, der med ligesaa fuld Betydning kunne kaldes Indgreb i Eiendomsretten, som det Forslag, der her foreligger. Men jeg tror ikke, at jeg behøver at gjøre det. Forsaavidt den ærede Ordfører atter idag har bragt Geistlighedens Lønningsmaade paa Bane, og sagt, at der ikke foreligger nogen saadan Lønningslov for Geistligheden, saa maa jeg dog tillade mig at bemærke, at den Omstændighed, at Geistlighedens Tiende converteres paa den Maade, som er foreslaaet i dette Lovforslag, aldeles ikke staaer i veien for, at Regjeringen i Fremtiden kan ordne denne Sag, som den vil. Den ærede Ordfører har bemærket, at vi ikke skulle skrive Love for Fremtiden; men vi have gjort det, og den ærede Majoritet i Udvalget har netop foreslaaet en Lov for Fremtiden, idet den har foreslaaet, at Naturaltienden inden 1857 skal converteres.

Thalbitzer: Der er under denne Sags 1ste Behandling anført en Mængde Grunde mod Bestemmelserne i det foreliggende Lovforslag, og jeg kan ikke nægte, at nogle af disse Grunde maae tilkjendes fuld Gyldighed; men der er andre Grunde, som jeg ikke kan give denne Anerkendelse. Jeg skal tillade mig først at udhæve de Grunde, som jeg ikke finder at være gyldige. Der er anført fra flere Sider, at disse Bestemmelser ere tilstede saavel for

Tiendetagerne som for Tiendeyderne. Hvad Tiendeyderne angaaer, da har navnlig den ærede 2den Landsktingsmand for 7de Kreds (Nyholm) udhævet Grunde, som, hvis de vare almindelige, allerede maatte være tilstrækkelige til ikke at gaae ind paa Forslaget. Han har nemlig sagt, at flere Tiendeydere kunne komme i en meget fortrykt Tilstand derved, at de, saa at sige, maae betale 5 pCt. om Aaret, medens de hidtil kunde lade sig nøie med at betale 4 pCt. Jeg tør nu ikke bestemt modsiges den ærede Landsktingsmand, da han har udhævet flere Exempler fra den Kreds, hvor han er kjendt, men jeg vil dog tillade mig at anføre nogle Exempler i den modsatte Retning fra den ikke ubetydelige Kreds, hvori jeg er kjendt. For det Første have to af mine ærede Sidemand til Venstre, som begge ere Tiendeydere, ved 1ste Behandling erklæret, at der ikke blot for deres Bedkommende, men ogsaa for den Kredses Bedkommende, som de nærmest repræsentere, ikke kunde være Noget at indvende imod Bestemmelserne i Lovudkastet. De Erfaringer, jeg har samlet, skrive sig nærmest fra den seneste Tid. Jeg har altid i den Kreds, hvor jeg er kjendt, bemærket, at Bondestanden gjerne vil befrie sig fra Gjæld, og navnlig naar dette kan skee paa en lempelig Maade, og dette er en Tendents hos dem, som er meget roesværdig, og som virkelig ogsaa er almindelig. Jeg har nylig bemærket det ved den nu oprettede Creditforening, hvor jeg er Repræsentant for et betydeligt District. Der er flere kommet til mig for at træde ind i Foreningen, og jeg har da anseet det for min Pligt at gjøre dem opmærksomme paa, at de ved at faae disse faste Laan i Fremtiden kom til at svare 5 Istedetfor 4 pCt., idet den ene Procent er bestemt til at amortisere Capitalen; men der var, uden Undtagelse, ikke en Æneste, hverken af de større eller de mindre Eiendomsbesiddere, hverken af de mere eller de mindre Velhavende, der har erklæret sig imod det; men tværtimod have de været glade over og erklæret sig veltilfredse med, at denne Bestemmelse var indført, da de derved paa en lempelig Maade kunde faae deres Gjæld nedsat, og, naar de vare unge Mænd, endogsaa ganske kunde blive befriede derfor inden deres Død.